

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston järjestämislain 30 §:n 2 momentin mukainen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaisesta toteutumisesta vuonna 2023 ja Q1/2024

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella (Pohde)

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyys

Kanteluiden perusteella henkilöstömitoituksessa vajeita on erityisesti omaishoidon tuen palveluissa sekä vanhus- ja vammaispalveluissa. Lapsiperhesosiaalityön käytettävissä ei ole ollut riittävää määrää sosiaalihuollon ammattihenkilöitä vastaamaan asiakkaiden lakisääteisistä sosiaalihuoltolain mukaisista lapsiperhepalveluista.

Pieniä palvelutuottajia on paljon, ja ne tarvitsevat Pohteelta vahvaa ohjausta, koska niiden toiminnassa on puutteita erityisesti sopimus-, rekisteröinti- ja lupakäytännöissä.

Lasten ja nuorten toimintaterapian hoitoon pääsyssä on alueella eroja. Raahen alueella hoitoon pääsy ei ole toteutunut asianmukaisesti. Keskeisenä ongelmana on ammattihenkilöiden saatavuuden haasteet sekä oman toiminnan osalta että ostopalveluissa.

Palvelujen yhdenvertaista saatavuutta ja talouden hallintaa edistävät toimenpiteet

Sekä sosiaali- että terveydenhuollon muistutusten käsittelyn viiveistä annettiin huomautus. Pohteen kirjaamon toiminnassa on ollut merkittäviä puutteita ja viiveitä.

Useiden erilaisten tietojärjestelmien käyttö vaikeuttaa asiakkaan ja potilaan palvelujen saantia ja heikentää potilasturvallisuutta (erityisesti lääkehoidon ajantasainen tieto).

Omaishoidon hakemusten käsittelyt ovat viivästyneet kohtuuttomasti. Vireille tulleiden lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeen arviointien valmistumisesta ei ole huolehdittu säädettyissä

määräajoissa. Asiakassuunnitelman laatimis- ja tarkistamisvelvollisuuden noudattamisessa on ollut puutteita. Kehitysvammaisten erityishuollon palvelujen järjestämiseen liittyvät muutokset johtaneet oikaisuvaatimusten lisääntymiseen ja valituskierteeseen. Kehitysvammaisten palvelutarpeen uudelleen arviointi ja palvelujen yhtenäistäminen johtanut asiakaskohtaisiin kevyempiin palveluihin ja palvelujen heikkenemiseen; asiakaslähtöiset palveluratkaisut ovat muuttuneet kategoriin päätöksiin. Kiireellisesti palveluja tarvitseville kehitysvammaisille palveluja on niukasti saatavilla. Myös erityisen vaativahoitoisten kehitysvammaisten ympärivuorokautisia asumispalveluita on niukasti saatavilla.

Somaattisen potilaan itsemääräämisoikeuteen puuttumiseen liittyvät ohjeistukset eivät ole ajan tasalla.

Erikoissairaanhoidon hoitoon pääsy on vaikeutunut. Erityisen vaikea tilanne on ollut nuorisopsykiatrialla, jossa potilasturvallisuus vaarantui merkittävästi.

Kouluterveydenhuollon määräaikaistarkastukset eivät toteudu kaikilta osin.

Pohteen valvontayksikön toiminta on kevyesti resursoitu, ja erityisesti terveydenhuollon omavalvonta kaipaa tehostamista.

Erityisteema: Hyvinvointialueen ikääntyneiden palvelut

Hyvinvointialue on muuttanut terveystieteiden vuodeosastoja sosiaalihuollon arviointi- ja kuntoutusyksiköiksi, joissa on myös saattohoitoa.

Aluehallintovirastoon tulleiden yhteydenottojen mukaan palveluasumisen asiakkaita pidetään palvelupäätöksen jälkeen jonossa eikä palvelupäätöksen toimeenpanoa toteuteta ennen kuin lakisääteinen 3 kk on täynnä tai ylittynyt huolimatta siitä, että alueella on yksityisten palveluntuottajien palveluissa tilaa. Yhä huonokuntoisempia vanhuksia hoidetaan kotona ja heidän soveltuvuuttaan mahdollisesti aiempaa kevyempien palvelujen piiriin voidaan arvioida uudelleen.

Yhteistyöalueita koskevat havainnot

Pohjois-Suomen Valmiuskeskus pystyy toimittamaan tilannekuvan häiriötilanteissa.



Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

HYTE-työllä on myös selkeät yhteistyörakenteet eri yhteistyötahojen ja asukkaiden kanssa. Kunnissa ehkäisevän päihdetyön rakenteet ovat kokonaisuutena heikentyneet vuonna 2023, sillä kahdeksassa kunnassa oli nimeämättä vastaava toimielin.

Selvityksen valmisteluun on osallistunut sosiaalihuoltoyksikön päällikkö Mirka Mäkipää.

johtaja

Maria Siurua

yksikön päällikkö

Pasi Hirvikoski

Tämä asiakirja PSAVI/3005/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSAVI/3005/2024 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Hirvikoski Pasi 12.04.2024 09:26

Hyväksyjä Siurua Maria 12.04.2024 09:31